

7695

adattár

806-92.

Ámos Imre

A katalógus készült ahhoz a Tallinnban rendezett kiállításhez, amelyet a fasizsta Németország ellen folytatott háboru befejezésének 30. évfordulója alkalmából Ámos Imre grafikus és Georgi Markelov észt szobrász, akik művészeti üket a háboru elleni tiltakozásnak szentelték, műveiből rendez a tallinni Müvészeti Muzeum és a Damjanich János Muzeum, Szolnok megye és az Észt SzSzK között kialakult baráti kapcsolatok programjaként.

Készült a Damjanich Muzeum xerox- és rotagépén 2.25 A/5 iv terjedelemben, 500 példányban.
Felelős kiadó : Kaposvári Gyula muzeumigazgató

Fasizm : öigusetus, vaesus, surm. Fasism. Alandatus, nälg, külmunud jäsem, koonduslaagrid, ühis-hauad. Monstrum, kes muudab inimese ebainimlikuks. Monstrum, valgub laiali nagu pilv, mille eest pole pääsu, aimult suurenev hädacht ja surm. Kes, selle aga üleelas, sellele on mötetu seda rääkida. Noored jöid need öudused koos emapiimaga. Aga köigenemad ? Neile ei sita, kui rääkida sellest sada, tuhat, million korda. Maapind pole veel paranenud öudushaavadeest, maakera on tänaseni nakatatud. Kui haigus jälle kordub, kes peatab ?

Ungari maalikunstnik Imre ÁMOS oli üks söja ohvritest. Nagu paljusid teisigi leinasid teda lesk, vend ja söbrad. Hukkus palju kunstnikke, kirjanikke, teadlasi, kellega kaetust paljud rahvad tänaseni tunnevad. Oma kunstiga Imre ÁMOS kerkib esile väheste inimeste seast, kes oma posetilise, muusikalise, kirjandusliku loominguga olid fasismi vastu algusest peale, kuni oma elu lopuni. ÁMOS oli maalikunstnik aga raskused, ajapuudus ja läheneva surma tunnetamine rebisid tema käest pintsli. Alates 1938-st aastast kuni 1944-ni järjest rohkem ja rohkem ta teeb tussijoonistusi, karmide joontega valgel paberil ta ehitab üles sümboolse

süsteemi, kus vähimadki detailid süüdistavad fasismi. Tema looming nagu seismograaf näitas kasvavat hirmu. Aga kunagi ta oli tagasiheidlik, mötlik inimene, ot sis köikjalt ilu ja headust. Ta maalis lüürilisi, pastelseid, höbedalhikelisi pilte, tundis rõömu kevadest, lillest, oma muusast : naisest, kes ka oli maalikunstnik. Aga e pohh muutis ÁMOS-i lüürika julmadeks, süüdistavateks sõnadeks. Tema örnad naisfiguurid muutusid gorgoneideks, surmaingliteks. Tema looming muutus kuns-tidokumandiks fasismi ja söja vastu.

Ta sündis 1907.a. Ungaris NAGYKÁLLÓ linnas. Ema ju-tustused, sünnilinna kõmed, lapsepõlvemalestused möjutasid tema edaspidist loomingut ja piltides nende motiivid sageli kordusid. Onu materjaalse abi-ga ta söidab Budapesti, kus alguses astub Tehnikaülikooli ja hiljem Kunstiinstituuti. Peale mit-meid näitusi ja auhindu, milliseid ta sai juba üli-kooliaastali, 1930-dal aastal ta lõpetab öpingud. Loomingu algaastail ta tegi pilte, kus oma pulbit-sevat sisemaailma väljändas realistlike elementidega. Ta kujutas unistavaid, undnägavaid inimesi, kes äraolevate pilkudega igatsevad oma unelmate riiki. Esimesel loominguetapil ei olnud piltidel

unelmate figuraalset kujutist, ainult unistavad poosid, örnad vihjad, figuuride joonistamise laad näitas nende ekstaasilist olekut. Teisel loomin-guperioodil ilmusid ka unelmate pildid. Vanade mälestuste kujutised ja kujuteldavad olukorrad. See stil, mida nimetatakse "assotsiatiivseks eks - pressionismiks", kujutab pildil väga öigesti reaal-sete esemete, motiivide seost assotsiatsioonidega ja öigesti näitab tegelikkuse ja unistuse vahekorda. Paljudel juhtudel ÁMOS kujutab ennast või oma magavat naist s.o. reaalsel elu, nende kohale aga örnade kontuurjoontega lendlevaid mälestuskun-deid.

Kui üha ilmsimaks muutub söjaoht ja lihtrahva kan-natus, siis ÁMOS tunnetab, et peab väljendama kaasaega. Tema loomingut vaadates möistame, et tegelikult ta ise ei osanud hinnata olukorda nii täpselt, kui tema pliati. Alates 1937. aastast sage-neb joonistuste hulk tema töödes. Rahutus, lootu-setus atmosfääris, püritaanliku tussijoonistusega ta paremini suudab väljendada neid tundeid, mil-lised kujunesid tema hinges kaasaja müjul. Tal ei olnud ei aega ega energiat, et oma läbielamus muuta piltideks. Aga oma suurtes tussijoonistustes ta

loob sellise märksüsteemi, milline muudab tema loomingu ainulaadseks mitte ainult Ungari vaid ka kogu maailma kunsti ulatuses. Tema sümboolsed elementid moodustavad kaks suurt gruppi. Üks osa omab positiivse suuna : armastus, arusaamine, ilujuhu, rahu ja önnelik loominguline atmosfääär. Teine pool kujutab söda, mörva, kuritegusid ja hirmu. Tema piltide konkreetsed motiivid on enamuses pärit isiklikest mälestustest : lapsepõlv, ateljee, korter, kodulinna motiivid ja hiljem möjutused nende linnadest, kus ta viibis /Szentendre, Óbuda/. Peale nende on piiltidel need koletised, milliseid sünnitas söjahirm. Väga tihti kujutab ta oma naist kelle liigutusi ja poose võib leida peaaegu igalt pildilt. Samas ka töötav, loov inimene – kunstnik ise, keda kujutab alati autoportreeina.

ÁMOS oli alati vägivalla, ebainimlikkuse ja terroori vastane. Oli selle eohhi vastane, kus need nähtused võisid esineda. Kui rinnalapsi visati vastu seina ja vanakesi raiuti möögaga, kui pommid hävitased viljapöld ja vähestel önnestua elada loomuliku surmani. Kui inimene, sündinud looma ja shitama, oskas ainult köike hävitada, või surra.

" ... millal saabub aeg, kus inimesed ilma vägi-

valla ja mörvata töelises armastuses eskavad elada ? Ilma vaenuta, maailma armastades ja juhtides õigele teele eksinud hingi ..." - kirjutab ta oma viimasele päevikuleheküljele 5. aprillil 1944. aastal. ÁMOS-e kunst kujutab kaasaega mitte ainult joonistuste kaudu. Ta pidas päevikut ja kirjutas luuletusi, milliseid ei avaldanud. Ta tunnetas, et ei jöna ära oodata rahuaega ja kartis, et inimesed unustavad need sünged ja häbiväärsed päevad inimkonna ajaloos. Sellepärast kordab ta piltides ja kirjanduslikus vormis köike seda, mida tahtis läkitada inimkonnale päranduseks.

Tema sümboolne süsteem kujutab olukorda, kus ei elanud mitte ainult tema, tundes oma lähenevat surma, vaid kus elesid tema sugulased söbrad ja paljud, paljud teised. Vahest ta köhkleb, kardab et kaotab usu ellu aga sellistel juhtudel, vöttes kokku oma tahtejöö, haarab jälle pliatsi. Selle faktiga, et ta töötas oma elu viimase minutini, ta töestas – lõppude lõpuks ta looming jönab järeltulijateni.

Фашизм: безправие, нищета, смерть.

Фашизм. Унижённость, голодание, отмороженные конечности, концлагери, общие могилы. "Монстр", превращающий человека безчеловечным, "Монстр", распространяющиесь как туча, от которого никуда не убежишь: только усиливающаяся тревога и смерть. Кто пережил это время, тому напрасно всё это рассказать. А молодые из памяти своих матерей всосали с материнским молоком. А самые молодые? Им не хватит рассказать это сто раз, тысячу раз, миллион раз: бдительность! Потому что мир и теперь не исцелялся от ужасных ран, земля и теперь заражёна. И если снова начинается, кто будет остановить его?

Венгерский живописец Имре АМОШ был только один из мучеников войны. Его тоже оплакали вдова, брат и друзья, как и других. Погибло много художников, писателей, учёных, потери которых многие народы чувствуют и до сих пор. С помощью своего искусства

ва Имре АМОШ поднимается среди немногих людей, которые своими поэтическими, музыкальными, реторическими или другими способностями начиная с первого момента были против фашизма до последних минут своей жизни. АМОШ был живописцем, но тяжесть, недостаток времени и чувство приближающей смерти вырвали из его руки кисть. Начиная с 1938-ого года до 1944-ого года всё больше и больше он делает рисунки с тушью, и из строгих линий на белом бумаге построит эту символическую систему, в которой самые маленькие детали обвиняют фашизм. Его художество как сейсмограф показывал расстающий страх. Ведь когда-то он был кротким, мечтающим человеком, он искал везде красоту и доброту. Он писал лирические, серебристо блестящие картины в пастельном тоне, радовался весне, цветку и своей музее: женой, которая тоже живописец. Но эпоха из лирических слов АМОШ-а сделала твёрдые, обвиняющие слова, а его кроткие женские фигуры стали горгонами, и ангелами смерти.

А его творчество таким образом стало художественным документом против фашизма и войны.

Имре АМОШ родился в 1907-ом году в Венгрии, в городе Надькало. Сказки своей матери, обычаи своего города, картины детства сопровождают его до конца жизни, и на его будущих произведениях они часто появляются. С материальной поддержкой своей дяди он едет в Будапешт, где сперва поступает в Технический Университет, а потом в Художественный Институт. После нескольких выставок и призов, которые он получил ещё во время студенческих лет, в 1930-ом году он закончит свою учёбу. В раннем периоде своего творчества он сделал картины, где он выразил свой душевный мир с помощью реальных элементов. Он писал сновидцев, мечтательниц, которые со своими далеко смотровыми взглядами тоскуют из современности по земле своих мечт. Фигуры грёз не были рисованы на картине в этом первом периоде творчества АМОШ-а, только

мечтающие, наблюдающие позы, робкие жесты, рисунки тел сделали ссылку на их экстатическое положение. Во втором периоде творчества АМОШ-а грёзы появились тоже: привидения старых полинявших воспоминаний памяти и вообразимых ситуаций. Этот стиль, который называется стилем "ассоциативный экспрессионизм", - вместе с конкретными предметами и мотивами изображает и ассоциированную картину так, что каждая картина реально и верно покажет связи между мечтой и действительности. В большинстве случаев АМОШ изображает себя или свою спящую жену, выражая с этой реальную жизнь, а на это пишет с мягкими контурами и линиями порящее воспоминание памяти.

Когда усиливается опасность войны и станет всё ясным тяжесть человека, тогда АМОШ чувствует, что он должен выразить современность. Из его сочинений узнаём: в действительности он сам не способен так быстро оценивать события, как быстро реагирует его карандаш. Начиная с 1937-

ого года среди его работ всё больше и больше появляется рисунок. В беспокойной, ненадёжной атмосфере с пританской твёрдостью тушь он лучше имеет выразить те грёзы, которые оформились в его душе под влиянием эпохи. У него нету ни времени ни энергии, чтобы его переживания стали бы картинами. Но в своих больших рисунках с тушью он создаёт такую систему знаков, которые сделают его творчество единственным не только в венгерском, но и в мировом искусстве. Элементы его символической системы принадлежатся к двум большим группам. Одна часть из этих имеет позитивное содержание - и покажет любовь, понимание, желание красоты, за мир и спокойную творческую работу АМОШ-а. На другой стороне находятся мотивы, которые отражают войну, убийство, злобные поступки и страх. Конкретные мотивы его картин в частности состоятся из грёз своей памяти, из предметов своего детства, ателье, жилой комнаты, и из мотивов разных городов: в первой

очереди из мотивов родного города, а позже тех городов, которых он узнал / Сентендре, Обуда /. Кроме этих, из тех чудовищ, которые рождались из грёз и которые конкретно обозначали войну. Постоянная фигура его картин жена, черты и жесты которой рисует он почти на всякую картину. И с рядом этих работающий, создательный человек: сам художник, фигуру которую он всегда рисует автопортретом.

АМОШ был против всяких принуждений, анитчеловечности, и террора. И против эпохи, где всё это было возможно. Когда грудных ребёнок бросали на стену и стариков рубили с мечом. Когда Бомбы уничтожили урожай и когда очень малые получили естественные похороны. Когда человек, родившийся творить и строить, умел только уничтожить всё или умереть. "...когда достанет человек те времена, когда без насилия и убийства в истинной любви умеет жить? Без вражды, любя мир и направляя на правильный путь заблудающих душ..." - пишет он в своей

последней записке дневника в 5-ого апреля 1944-ого года. Целое искусство АМОШ-а свидетельствует об эпохе. Потому что он изображал эпоху не только в своих рисунках, но и в своём дневнике и в своих тайно написанных стихотворениях. Он чувствовал, что не дождётся мир, и боялся того, что люди забывают об этих тёмных истыдных днях истории человечества. Поэтому повторяет он и на картинах и в писменной форме всё, что он хотел передать человечеству в наследство.

Его символическая система отражает положение, в котором жил не только он, кто хорошо чувствовал свой смерть, но и в котором жили его родственники, друзья и многие-многие другие. Иногда он станет неуверенным. Боится, что он потеряет надежду в жизни. Но в таких случаях стиснет зубы, и снова хватает за карандаш. С тем фактом, что он творил до последнего момента своей жизни, он доказывал: наконец его произведения доидут до потомства.

- 14 -

Fasizmus : jogtalanság, nyomor, halál. Fasizmus. Megalázottság, éhezés, lefagyott lábujjak, KZ lágerek, tömegsirok. Embert embertelenné aljasító szörny, amely gomba-felhőként terjed, amely elől nem menekülhetsz, csak a növekvő vélelem van és a halál. Aki átéltet, tulélte, annak felesleges beszélni róla. A fiatalabbak pedig a gyülöletet anyáik emlékeiből az anyatejjel szívtek magukba. A legifjabbaknak pedig nem elég elmondani százszor, ezerszer, milliószer, hogy : vigyázzanak ! A világ ma sem gyógyult ki ótvaras sebeiből, ma is fertőzött földünk teste. S ha ujra elindul, ki állithatja meg ?

Ámos Imre festőművész csak volt a háboru mártirjai között. Őt is siratta özvégyn, testvér, barát – mint annyi más. Művészek, tudósok, írók, költők pusztultak, s a fájó veszteséget több nemzet érzi mai napig. Ámos Imrétt azonban azok közé a kevesek közé emeli művészete, akik költői, zenei, szónoki vagy egyéb adottságaikkal élve a fasizmus első pillanatától életük utolsó sóhajáig demonstráltak ellen. Festő volt, de a nyomor, a lázasan hajszoló időhiány, halálának biztos tudata kivette kezéből az éisetet. 1938-tól 1944-ig egyre több

toll- és tusrajzot készít, biztos vonalakból építve fel a fehér papirra azt a szimbólumrendszeret, amelynek minden részecskéje a fasizmust, a háborút vátolja. Végig élte és művészetiben szeizmográfiként jelezte milliók növekvő félelmét, rettegését. Pedig valamikor szelid, álmodó fiatalember volt : a szépet és a jót kereste mindenben. Ezüstösen csillgó felületű, pasztell-szinvilágú lirai képeket festett, s örült a tavasznak, a nyiló virágnak, s imádott muzsájának, szintén művész feleségenek. A kor tette Ámos lirai szavait keményen vádlóvá, változtatta szelid nőalakjait lángot fújó, gorgóhaju halálangyalokká. Művészete így a fasizmus, a háboru művészeti dokumentuma lett.

1907-ben született Magyarországon, egy nyírségi városban : Nagykállóban. Édesanya meséi, a falu szokásai, a gyermekkorú környezet képe élete végeig elkitérlik, motivumaikkal itt-ott visszatérnek képein. Nagybátyja támogatásával Budapestre megy, ahol először a Műszaki Egyetemre, majd a Képzőművészeti Főiskolára iratkozik. 1930-ban végezi tanulmányait, több kiállítással, dijjal a háta mögött. Művészete korai szakaszában azokat az emlékképekből, asszociációkból ötvözött, reális elemekkel kifejezett, de realitáson tuli tartalmakat

közvetítette, amelyekkel benső világa telítve volt. Álomlátókat, álmodó asszonyokat, a jelenből meszeszenező pillantással vágyaik földjére kivánkozókat festett. Az alakok látomása nem volt jelen Ámos első művészeti periódusában, csak merengő, figyelő testtartásuk, tétova mozdulataik, testük rajza utalt révült állapotukra. Ámos második festői korszakában már megjelennék a látomások maguk is, régi megfakult emlékek, képzelt jelenetek vizói. "Asszociativ expresszionizmus"nak nevezett stilusa az emlék-idéző tárgyak, motivumok mellé jelentíti meg az asszociált képet is, minden festményén reális, valósághű vizualitással mutatva be az álom és valóság közötti összefüggést. Legtöbb esetben például saját vagy felesége alvó alakját festi meg, érzékeltetve a valóság testiségeit, sulyát, s rá puha konturvonalakkal, szinte libegve az emlékképet.

Ahogy növekszik a háborús feszültség, egyre kézzelfoghatóbbá lesz a kisember nyomora, ugy kényezsérül Ámos egyre inkább régmult, idők ringató emlékei helyett a jelenre figyelni. Irásainból kitűnik : valójában maga sem képes olyan gyorsan kontrollálni az eseményeket, amilyen gyorsan ceruzája reagál. 1937-től sürüsödnek munkái között a rajzok.

Az ideges, bizonytalan légkörben jobban tudja ki-fejezni a tus puritán keménységével a benne duló, a jelen hatására burjánzó látomásokat. Sem ideje, sem energiája, nincs kivárni, hogy inspirációi képpé érjenek. Nagyméretű tusrajzain azonban olyan jelrendszert alakit ki, amely utolsó éveinek művészeti egyedülállóvá teszi nemcsak a magyar, de az egyetemes képzőművészettel is. Szimbólumrendszerének elemei két nagy csoportba sorolhatók. Egy részük pozitív tartalmú, illetve jelentésü - s Ámos szépség, béke, nyugodt alkojtó munka, szeretet, megértés utáni vágyát tükrözik. Ellentétben a háborút, gyilkolást, gonosz erőket, rettegést tükröző-hordozó motivumcsoporttal. A konkrét képi motivumok részben multjának emlékeiből, gyermekkorának, mütermének, szobajának tárgyaiból, szülőfaluját, majd később megismert városokat : Szentendré特, Óbudát, idéző motivumokból, s látomásaiból született szörny-alakokból, konkrét háborút jelölő elemkből áll össze. Emellett állandó alakja képeinek felesége, aki-nek vonásait, mozdulatait bele-beleszövi rajzai szimbólumrendszerébe. S mellette a munkás, alkotó ember : az önarcképi jellegzetességgel fogalmazott festő maga.

Ámost mindenfajta kényszer, emberellenesség, terror, aljasság együttesen érintette. Maga a fasizmus, az emberek elállatiasodása. A kor, amelyben minden megtörtéhetett, amelynek tanuja volt. Amikor csecsszepókat csapostak a falhoz, s őregeket hánnyak kardélről. Amikor bombák sörorték végig az új kenyér igéretével aranyló földet, s egyre kevesebbeknek jutott méltó végítiszesség. Amikor az alkotni, építeni született. Ember csak pusztítani vagy pusztulni tudott. " ... Mikor ér el az ember odáig, hogy erőszak és gyilkolás nélkül, igazi szeretetben élhessen egymás mellett ? Gyülölködés nélkül, megbecsülve a békét szeretőket és jó utra téritve a rossz befolyástól eltévelkedett lelkeket." - írja 1944. április 5-én, utolsó naplójegyzetében. Ámos művészete teljességében tanuskodik a korról, a szinte megfogalmazhatatlan iszonyatról. Nemcsak rajzaiban őrizte meg az utókor számára ezt az időszakot, de naplójában, s titkolt, hagyatékában csak nemrégiben megtalált verseiben is. Érezte, hogy a békét ő már nem éri meg, s félt, hogy a világ elfelejti majd, történelmének legsötétebb, szégyentelibb napjait. S ha gyorsan felejt, ujra feltámadhat, észrevétlen ujra fertőzhet a fasizmus vírusa. Ezért ismételte szóban, képben, fordította

művészetre lázas súgatásával mindenre, amit örökül hagyni kívánt.

Ámos szimbólumrendszere teljes egészében tükrözi azt a lelki állapotot, amelyben nemcsak a maga megsejtette halálának, de sorstársainak, szeretteinek, s a háboruba sodort emberiség pusztulásának tudatában élt. Néha meginog, fél, hogy nem tudja meg-tartani hitét, reményét, de ujra összeszorítja fogát, és ceruzát ragad. Pusztán azzal, hogy utolsó erejéig alkotott, bizonyította hitét : végül is rajzai mementóként eljutnak egy későbbi kor boldogabb szülötteihez.

Dr. Egri Mária

- 20 -

TÖÖDE NIMEKIRI

A KIÁLLITOTT MÜVEK JEGYZÉKE

СПИСОК ВЫСТАВЛЕННЫХ РАБОТ

LEIN III. - GYÁSZ III. - TRAUP 3.

Karton, vegyes technika, 31x29 cm

J.j.l. Ámos; DM ltsz.: 69.23.1.

TSIRKUS - CIRKUSZ - ЦИРК

Karton, vegyes technika, 28,5x41,3 cm

J.j.l. Ámos; DM ltsz.: 69.24.1.

UKRAINA MÄLESTUSED - UKRAJNAI EMLÉK - УКРАИНСКОЕ ВОСПОМИНАНИЕ

Karton, tus, 30x25 cm

J.j.l. Ámos I. 1943. DM ltsz.: 69.25.1.

LEIN II. - GYÁSZ II. - TRAUP 2.

Karton, tus, 38,5x39,5 cm

J.j.l. Ámos I. 1943. DM ltsz.: 69.27.1.

PORTRÉE - PORTRÉ 1943. - ПОРТРЕТ

Karton, toll, 35,5x28,5 cm

J.j.l. Ámos I. 1943. DM ltsz.: 69.28.1.

- 21 -

MÄLESTUS - EMLÉKEZÉS 1941. - ВОСПОМИНАНИЕ

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos I. 1940. DM ltsz.: 69.29.1.

LEIN I. - GYÁSZ I. 1941. - ТРАУР 1.

Karton, tus, 60x47 см

J.b.l. Ámos 1941. DM ltsz.: 69.30.1.

LIIVAKELL - НОМОКОРА 1939. - ПЕСОЧНЫЕ ЧАСЫ

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos I. 1939. DM ltsz.: 69.31.1.

KUUKIIRED - HOLDSUGÁR 1941. - ЛУЧИ ЛУНЫ

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos I. 1941. DM ltsz.: 69.32.1.

PÖLEV KELL - ÉGŐ ÓRA I. 1941. - ГОРЯЩИЕ ЧАСЫ 1.

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos I. 1941. DM ltsz.: 69.33.1.

PÖLEV KELL - ÉGŐ ÓRA II. 1939. - ГОРЯЩИЕ ЧАСЫ 2.

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos 1939. DM ltsz.: 69.34.1.

SÖDA I. - HÁBORU I. 1940. - ВОЙНА 1.

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos I. 1940. DM ltsz.: 69.35.1.

AUTOPORTREE HÄLLIGA - ÖNARCKÉP BÖLCSŐVEL 1940. - АВТО-
ПОРТРЕТ С КОЛЫБЕЛЕЙ

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos I. 1940. DM ltsz.: 69.36.1.

NUGA LEHEGA - KÉS LEVÉLLEL - НОЖ С ЛИСТОМ

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos DM ltsz.: 69.37.1.

OHVER - ÁLDOZAT 1943. - ЖЕРТВА

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos 943. DM ltsz.: 69.38.1.

MAALIKUNSTNIK - A FESTŐ 1941. - ЖИВОПИСЕЦ

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos 1941. DM ltsz.: 69.39.1.

AUTOPORTREE PALITUS - KABÁTOS ÖNARCKÉP 1942. - АВТО-
ПОРТРЕТ В ПАЛЬТО

Karton, tus, 60x47 см

J.b.l. Ámos I. 1942. DM ltsz.: 69.40.1.

SAATUS - SORS - СУДЬБА

Karton, tus, 60x47 см

J.nélk. DM ltsz.: 69.41.1.

VIHM - ESŐ 1939. - ДОЖДЬ

Karton, tus, 60x47 см

J.j.l. Ámos I. 1939. DM ltsz.: 69.42.1.

KARJUS - PÁSZTOR - ПАСТУХ

Karton, tus, 60x47 см

J.b.l. Ámos I. DM ltsz.: 69.43.1.

TOETUJA - KÖNYÖKLŐ 1941. - ОБЛОКОТИВШИЙ

Karton, tus, fehér tempera 60x47 см

J.b.l. Ámos I. 1941. DM ltsz.: 69.44.1.

MÄLESTUS - EMLÉK - ПАМЯТЬ

Karton, tus, 60x47 cm

J.j.l. Ámos DM ltsz.: 69.45.1.

PÖLEV OHVER - ÉGŐ ÁLDOZAT 1939. - ГОРЯЩАЯ ЖЕРТВА

Karton, tus, 60x47 cm

J.j.l. Ámos 1939. DM ltsz.: 69.46.1.

ÜLESTÖUSMINE - FELTÁMADÁS 1940. - ВОСКРЕСЕНЬЕ

Karton, tus, 60x47 cm

J.j.l. Ámos I. 1940. DM ltsz.: 69.47.1.

MONSTRUM - A SZÖRNY 1943 - МОНСТР

Karton, tus, 60x47 cm

J.b.l. Ámos I. 1943. DM ltsz.: 69.48.1.

TÄI - A TETÜ 1943. - ВОШЬ

Karton, tus, 60x47 cm

J.j.l. Ámos I. 1943. DM ltsz.: 69.49.1.

INGEL - ANGYAL - АНГЕЛ

Karton, vegyes technika, 42x31,5 cm

J.nélk. DM ltsz.: 69.50.1.

PIDU - ÜNNEP - ПРАЗДНИК

Karton, tus, 36x30 cm

J.j.l. Ámos I. DM ltsz.: 69.26.1.

- 26 -

- 27 -

Amor
1941

- 28 -

- 29 -

- 30 -

anam J.
1989.

- 31 -

- 32 -

- 33 -

- 34 -

- 35 -

ILLUSTRATSIOON

ILLUSZTRÁCIÓK

ИЛЛЮСТРАЦИИ

TÄI - A TETÜ - ВОШЬ

/ESIKAANEL - A BORITÓN - НА ОБЛОЖКЕ /

TOETUJA - KÖNYÖKLŐ - ОБЛОКОТИВШИЙ 6.

KARJUS - PÁSZTOR - ПАСТУХ 14.

SAATUS - SORS - СУДЬБА 25.

AUTOPORTREE HÄLLIGA - ÖNARCKÉP BÖLCSŐVEL - АВТОПОРТРЕТ

С КОЛЫБЕЛЕЙ 26.

MAALIKUNSTNIK - A FESTŐ - ЖИВОПИСЕЦ 27.

OHVER - ÁLDOZAT - ЖЕРТВА 28.

NUGA LEHEGA - KÉS LEVÉLLEL - НОЖ С ЛИСТОМ 29.

PÖLEV KELL II. - ÉGŐ ÓRA II. - ГОРЯЩИЕ ЧАСЫ 30.

VIHM - ESŐ - ДОЖДЬ 31.

MONSTRUM - A SZÖRNY - МОНСТР 32.

PÖLEV OHVER - ÉGŐ ÁLDOZAT - ГОРЯЩАЯ ЖЕРТВА 33.

LEIN II. - GYÁSZ II. - ТРАУР 34.

MALESTUS - EMLÉK - ПАМЯТЬ 35.

